

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

SİBER SAVAŞ HUKUKUNUN TEMEL ESASLARI: TEMEL KAVRAMLAR VE TANIMLAMA SORUNU, YÖNTEM VE ARAÇLAR İLE SİBER SAVAŞTA HEDEF ALINAN VARLIKLAR

I. SİBER SAVAŞ HUKUKUNA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR.....	15
A. Siber Uzay.....	16
B. Siber Savaş	21
C. Bilgi Savaşı.....	28
D. Siber Saldırı	31
E. Siber Caydırıcılık.....	35
F. Siber Casusluk.....	37
G. Siber İstihbarat.....	41
H. Siber Terörizm	44
II. SİBER SAVAŞTA UYGULANAN YÖNTEM VE ARAÇLAR.....	48
A. Bilgisayar Korsanlığı.....	50
B. Zararlı (Kötücül) Yazılımlar.....	52
1. Bilgisayar Virüsü.....	53
2. Bilgisayar Solucanı (Kurtçuk)	56

3. Truva Atı	58
4. Mantık Bombası	60
5. Köle Bilgisayar	61
6. Rootkit.....	63
7. Klavye Kaydedici/İzleyici	64
8. Casus Yazılım	66
C. Arka / Tuzak Kapı.....	69
D. Hizmet Dışı Bırakma ve Dağıtılmış Hizmet Dışı Bırakma	71
E. Sosyal Mühendislik.....	74
III. SİBER UZAYDA YÜRÜTÜLEN SİBER SAVAŞ FAALİYETLERİNDE HEDEF ALINAN KRİTİK ALTYAPI VE SİSTEMLER.....	76

İKİNCİ BÖLÜM
SİBER SAVAŞ FAALİYETLERİNİN
ULUSLARARASI HUKUKTA KUVVET
KULLANIMINA (JUS AD BELLUM)
İLİŞKİN KURALLAR ÇERÇEVESİNDE
İNCELENMESİ

I. SİBER SAVAŞ FAALİYETLERİNİN KUVVET KULLANMA YASAĞI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	83
A. Genel Olarak Kuvvet Kullanma Yasağı	83
B. Siber Saldırıların Kuvvet Kullanma Yasağına Aykırılığının İncelenmesi.....	89
II. ULUSLARARASI BARIŞ VE GÜVENLİĞİN KORUNMASI BAKIMINDAN SİBER SAVAŞ FAALİYETLERİNİN ELE ALINMASI	107
III. MEŞRU SAVUNMA HAKKININ SİBER SAVAŞ FAALİYETLERİ BAĞLAMINDA UYGULANABİLİRLİĞİ.....	119
A. Uluslararası Hukukta Genel Olarak Meşru Savunma Hakkı.....	119

B. Siber Saldırıları Karşısında Meşru Savunma Hakkının Uygulanabilirliği	125
1. Siber Saldırıların Silahlı Saldırı Olarak Değerlendirilebilme Meselesi.....	126
2. Meşru Savunma Hakkına Yol Açan Siber Saldırıların Kaynağı Meselesi.....	136

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
SİBER SAVAŞ FAALİYETLERİNİN
ULUSLARARASI İNSANCIL HUKUKA
(JUS IN BELLO) İLİŞKİN KURALLAR
ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

I. ULUSLARARASI İNSANCIL HUKUK KURALLARININ KAPSAMI, KAYNAKLARI VE UYGULAMA ALANI.....	141
A. Uluslararası Hukukta İnsancıl Hukuk Kavramı	141
B. İnsancıl Hukukun Kaynakları ve Temel İlkeleri.....	145
C. İnsancıl Hukuk Kurallarının Uygulama Alanı	150
1. Silahlı Çatışma Kavramı ve Türleri.....	150
2. Uluslararası Silahlı Çatışmalar	153
3. Uluslararası Nitelikte Olmayan Silahlı Çatışmalar	155
II. ULUSLARARASI İNSANCIL HUKUK KURALLARI BAKIMINDAN SİBER SAVAŞ FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	158
A. Silahlı Çatışmalarda Uygulanan Siber Savaş Faaliyetleri Karşısında İnsancıl Hukuk Kurallarının Uygulanabilirliği.....	161
B. Mevcut Uluslararası İnsancıl Hukuk Kurallarının Siber Savaş Faaliyetlerine Etkisi.....	166
1. Siber Savaş Yöntem ve Araçlarının Ayrım Gözetme İlkesine Göre İncelenmesi.....	169
2. Siber Savaş Yöntem ve Araçlarının Orantılılık İlkesine Göre İncelenmesi.....	182

3. Siber Savaş Yöntem ve Araçlarının Askeri Gereklilik İlkesine Göre İncelenmesi.....	190
C. Silahlı Çatışmalar Hukukunda Tarafsızlık Durumunun Siber Savaşta Uygulanabilirliği.....	197
1. Genel Olarak Tarafsızlık Statüsü.....	197
2. Tarafsızlık Durumunun Siber Savaş Bakımından Uygulanabilirliği.....	201
SONUÇ.....	207
KAYNAKÇA.....	223